

شیوع تب کیو و عوامل خطر در گوسفند و بز سقط شده در استان کرمان، جنوب شرق ایران

محدثه سلطانی نژاد، مهدی گلچین، محمد خلیلی، الهام محمدی، محمد علی شمشیرگران

گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.

چکیده

بیماری کوکسیلیوز که به عنوان تب کیو نیز شناخته می شود، یک بیماری مشترک بین انسان و دام است که توسط باکتری کوکسیلا بورنتی ایجاد می شود و به یکی از علل مهم سقط جنین نشخوارکنندگان کوچک در سطح جهان تبدیل شده است. تب کیو در ایران بومی است، اما اطلاعات اپیدمیولوژیک در مورد شیوع واقعی کوکسیلا بورنتی در مناطق خاصی از کشور کم است. نشخوارکنندگان کوچک، به ویژه بزها و گوسفندها، مخزن اولیه عفونت انسان در نظر گرفته می شوند و تهدید قابل توجهی برای سلامت انسان به شمار می روند. این مخازن می توانند عامل عفونت را از طریق مخاط و ترشحات واژن پخش کنند. هدف از این مطالعه، بررسی میزان شیوع بیماری کوکسیلیوز با استفاده از روش Real-time PCR و شناسایی عوامل خطر مرتبط (مانند محل دام، سن، گونه و تعداد زایش) مرتبط با این بیماری در ترشحات واژینال نشخوارکنندگان کوچک ساکن در استان کرمان واقع در جنوب شرقی ایران بوده است. طی زمستان سال ۱۳۹۸ و پاییز سال ۱۳۹۹، در مجموع ۱۳۴ نمونه ترشحات سقط جنین از ۳۲ گله واقع در مناطق مختلف استان کرمان، شامل ۷۰ نمونه از گوسفند و ۶۴ نمونه از بز، جمع آوری گردید. تشخیص ژن IS1111 کوکسیلا بورنتی در این نمونه ها با استفاده از روش Real-time PCR انجام شد. بنابر نتایج این مطالعه، از میان نمونه های اخذ شده، تعداد ۲۶ نمونه شامل ۱۲ نمونه بز (۲۱/۸۸٪) و ۱۴ نمونه گوسفندی (۱۷/۱۴٪) از نظر وجود بیماری کوکسیلیوز، مثبت بودند. یافته های مطالعه ما نشان داد که بیماری کوکسیلیوز شایع است و عامل آن در منطقه مورد بررسی در حال چرخش می باشد. علاوه بر این، تجزیه و تحلیل ما نشان داد که هیچ ارتباط آماری معنی داری بین میزان شیوع بیماری تب کیو و محل، میزان زایش و سن که به عنوان عوامل خطر بالقوه مورد بررسی قرار گرفتند در نشخوارکنندگان کوچک این استان وجود ندارد.

واژگان کلیدی

تب کیو، بیماری کوکسیلیوز، Real-time PCR، نشخوارکنندگان کوچک، شیوع، استان کرمان

* نویسنده مسئول: مهدی گلچین
golchin@uk.ac.ir